

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ๒๔/๒๕๖๓

วันที่ ๒๐ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๑๐) ประกอบมาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๕) หรือไม่ นับแต่เมื่อใด

ความเห็น

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา คำชี้แจงของผู้เกี่ยวข้อง และเอกสารประกอบ ฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องเป็นหัวหน้าพรรคประชาชนปฏิรูปและเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เพียงคนเดียวของพรรค ปรากฏตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ต่อมาผู้ถูกร้องได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ในการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคประชาชนปฏิรูป ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมมีมติเอกฉันท์ให้เลิกพรรคประชาชนปฏิรูป ตามข้อบังคับพรรคประชาชนปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๒๒ จึงเป็นเหตุให้พรรคประชาชนปฏิรูป สิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองนับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้พรรคประชาชนปฏิรูปสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๗) ประกอบมาตรา ๙๑ วรรคสอง ภายหลังจากที่พรรคประชาชนปฏิรูปสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง ผู้ถูกร้องได้เข้าเป็นสมาชิกพรรคพลังประชารัฐ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ และนายทะเบียน

พรรคการเมืองมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ แจ้งการเข้าเป็นสมาชิกพรรคพลังประชาชนของผู้ถูกร้องให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบ

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ ได้กำหนดเหตุที่ทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง โดยบัญญัติว่า “สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ ... (๑๐) ขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง แต่ในกรณีที่ขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองเพราะมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นเป็นสมาชิก และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นไม่อาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่งยุบพรรคการเมือง ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันถัดจากวันที่ครบกำหนดหกสิบวันนั้น” มาตรา ๙๐ ได้กำหนดการได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ โดยวรรคหนึ่งบัญญัติว่า “พรรคการเมืองใดส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว ให้มีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อได้” วรรคสองบัญญัติว่า “การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ให้พรรคการเมืองจัดทำบัญชีรายชื่อพรรคละหนึ่งบัญชีโดยผู้สมัครรับเลือกตั้งของแต่ละพรรคการเมืองต้องไม่ซ้ำกัน และไม่ซ้ำกับรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยส่งบัญชีรายชื่อดังกล่าวให้คณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง” วรรคสามบัญญัติว่า “การจัดทำบัญชีรายชื่อตามวรรคสอง ต้องให้สมาชิกพรรคการเมืองมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย โดยต้องคำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง” และมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่งได้กำหนดวิธีการคำนวณและได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ โดยบัญญัติว่า “การคำนวณหาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมือง ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ ... (๕) เมื่อได้จำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองแล้ว ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งตามลำดับหมายเลขในบัญชีรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นสมาชิกของพรรคประชาชนปฏิรูป เมื่อพรรคประชาชนปฏิรูปดำเนินการเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับ โดยในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคประชาชนปฏิรูปได้มีมติเอกฉันท์ให้เลิกพรรคการเมือง โดยอาศัยข้อบังคับพรรคการเมือง กล่าวคือ ข้อบังคับพรรคประชาชนปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๒๒ จึงเป็นเหตุให้พรรคประชาชนปฏิรูปสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง ส่งผลให้ผู้ถูกร้องขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองและภายหลังผู้ถูกร้องได้เข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่น สมาชิกภาพ

ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๑๐) ประกอบ มาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๕) หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๑๐) ต้องกำหนดให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหากขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง เนื่องจากรัฐธรรมนูญมีเจตนารมณ์ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง โดยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๗ (๓) กำหนดให้ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องเป็นบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคการเมืองเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในกรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไปเพราะเหตุยุบสภา ระยะเวลาเก้าสิบวันดังกล่าวให้ลดลงเหลือสามสิบวัน แต่ทั้งนี้รัฐธรรมนูญได้กำหนดเอาไว้เป็นการเฉพาะในกรณีที่ขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอันเนื่องมาจากมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นเป็นสมาชิก สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรณีดังกล่าวจะยังไม่สิ้นสุดลงในทันที หากเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มิคำสั่งยุบพรรคการเมือง เพื่อมุ่งคุ้มครองสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยและเป็นผู้ใช้อำนาจนิติบัญญัติอันเป็นอำนาจอธิปไตย สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคสี่ ที่กำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสมาชิกของพรรคการเมืองที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยให้ถือว่าการสิ้นสุดสภาพของพรรคการเมืองตามมาตรานี้ เป็นการถูกยุบพรรคการเมือง ซึ่งเหตุหนึ่งของการสิ้นสุดสภาพของพรรคการเมืองตามมาตราดังกล่าว คือ การที่พรรคการเมืองเลิกตามข้อบังคับตามมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๗) บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว มีเจตนารมณ์ที่มุ่งคุ้มครองสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรณีที่พรรคการเมืองสิ้นสุดสภาพความเป็นพรรคการเมืองจากการเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับ เนื่องจากการที่พรรคการเมืองสิ้นสุดสภาพความเป็นพรรคการเมืองย่อมส่งผลทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองดังกล่าว ต้องขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองและเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง แต่เมื่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้ถือว่าการสิ้นสุดสภาพของพรรคการเมืองในลักษณะดังกล่าวเป็นการถูกยุบพรรคการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๑๐) ดังนั้นสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรณีดังกล่าวจะยังไม่สิ้นสุดลงในทันที หากเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีการยุบพรรคการเมืองโดยอาศัยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๑๐)

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า พรรคประชาชนปฏิรูปได้ดำเนินการเลิกพรรคตามข้อบังคับ โดยอาศัย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๗) กล่าวคือ พรรคประชาชนปฏิรูปเป็นพรรคการเมืองซึ่งมีข้อบังคับ ได้แก่ ข้อบังคับพรรคประชาชนปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งหมวด ๑๓ ของข้อบังคับดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลิกพรรคการเมือง โดยข้อ ๑๒๒ ได้กำหนดให้การเลิกพรรคการเมือง สาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัดให้เป็นไปตามมติกรรมการบริหารพรรคการเมือง เมื่อการประชุมคณะกรรมการบริหาร พรรคประชาชนปฏิรูป ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ได้มีมติเอกฉันท์ให้เลิกพรรคประชาชนปฏิรูป โดยอาศัยข้อบังคับพรรคประชาชนปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๒๒ จึงเป็นกรณีที่พรรคประชาชนปฏิรูปได้ดำเนินการเลิกพรรคการเมือง ตามข้อบังคับ และเป็นเหตุให้พรรคประชาชนปฏิรูปสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองนับแต่วันที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้พรรคประชาชนปฏิรูปสิ้นสภาพความเป็น พรรคการเมือง ทั้งนี้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคสอง ที่กำหนดว่าเมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนหรือมีผู้แจ้งต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดสิ้นสภาพเนื่องจากพรรคการเมืองเลิกตามข้อบังคับ ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณา ถ้าคณะกรรมการเห็นว่ากรณีดังกล่าวเกิดขึ้น ให้คณะกรรมการประกาศการสิ้นสภาพของพรรคการเมืองนั้น ในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีเช่นนี้ให้พรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป การที่พรรคประชาชนปฏิรูปดำเนินการเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับและสิ้นสภาพ ความเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๗) ประกอบข้อบังคับพรรคประชาชนปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๒๒ ผู้ถูกร้อง ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและเป็นสมาชิกของพรรคประชาชนปฏิรูป จึงขาดจากการเป็นสมาชิก ของพรรคการเมืองซึ่งเป็นคุณสมบัติของผู้ที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๗ (๓) เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงอันเนื่องมาจากขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๑๐) อย่างไรก็ตามการที่พรรคประชาชนปฏิรูปได้ดำเนินการเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับและสิ้นสภาพ ความเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๗) ประกอบข้อบังคับพรรคประชาชนปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๒๒ กรณีดังกล่าว มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้ถือว่าการสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองของพรรคประชาชนปฏิรูป เป็นการถูกยุบพรรคการเมือง กล่าวคือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคสี่ ที่ได้กำหนดให้การสิ้นสุดสภาพความเป็นพรรคการเมืองอันเนื่องมาจากการเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับถือว่าเป็นการถูกยุบพรรคการเมือง

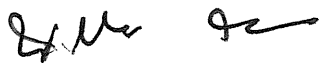
เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคสี่ ได้กำหนดให้การสิ้นสุดสภาพความเป็นพรรคการเมืองอันเนื่องมาจากการเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับ เป็นการถูกยุบพรรคการเมือง จึงต้องถือว่าพรรคประชาชนปฏิรูปถูกยุบพรรคการเมืองและสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองดังกล่าวต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๑๐) โดยอาศัยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๗) ประกอบมาตรา ๙๑ วรรคสี่ ดังนั้น สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องซึ่งเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่ได้เลิกพรรคตามข้อบังคับและสิ้นสุดสภาพความเป็นพรรคการเมือง อันส่งผลทำให้ผู้ถูกร้องขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง จะยังไม่สิ้นสุดลงในทันที เนื่องจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้ถือว่ากรณีดังกล่าวเป็นการถูกยุบพรรคการเมือง สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องจะสิ้นสุดลงหากผู้ถูกร้องไม่สามารถเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มิคำสั่งยุบพรรคการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๑๐) เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าพรรคประชาชนปฏิรูป ได้เลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับและสิ้นสุดสภาพความเป็นพรรคการเมืองนับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้พรรคประชาชนปฏิรูปสิ้นสุดสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง แต่เมื่อผู้ถูกร้องได้เข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่น กล่าวคือ พรรคพลังประชารัฐ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ จึงอยู่ภายในกรอบระยะเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่พรรคประชาชนปฏิรูปสิ้นสุดสภาพความเป็นพรรคการเมือง อีกทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในกรณีที่พรรคการเมืองสิ้นสุดสภาพหรือยุบตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองส่งบัญชีและงบแสดงฐานะทางการเงิน รวมทั้งเอกสารเกี่ยวกับการเงินของพรรคการเมืองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองสิ้นสุดสภาพหรือยุบ ...” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองตามวรรคหนึ่งยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่จนกว่าการชำระบัญชีจะแล้วเสร็จ แต่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในนามพรรคการเมืองที่สิ้นสุดสภาพหรือยุบมิได้” เป็นการกำหนดหน้าที่ของหัวหน้าพรรคการเมืองที่พรรคการเมืองสิ้นสุดสภาพหรือถูกยุบพรรคการเมืองต้องปฏิบัติหน้าที่จนกว่า

การชำระบัญชีจะแล้วเสร็จ โดยมีหน้าที่ให้ข้อมูล ส่งบัญชีและงบแสดงฐานะทางการเงิน รวมทั้งเอกสารเกี่ยวกับการเงินของพรรคการเมือง และห้ามมิให้ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในนามพรรคการเมืองที่สิ้นสภาพหรือยุบไป ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการชำระบัญชีให้ลุล่วงเสร็จสิ้นไปเท่านั้น แต่มิได้ห้ามหรือตัดสิทธิหัวหน้าพรรคการเมืองซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะสมัครเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นเมื่อพรรคประชาชนปฏิรูปได้สิ้นสภาพไปทำให้ผู้ถูกร้องขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง ผู้ถูกร้องจึงสามารถเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ เพื่อมิให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง แม้ผู้ถูกร้องจะเป็นหัวหน้าพรรคประชาชนปฏิรูปก็ตาม ดังนั้นสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องจึงไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๑๐)

อนึ่ง การเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับซึ่งส่งผลให้พรรคการเมืองสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๗) ประกอบมาตรา ๙๑ วรรคสอง และมาตรา ๙๑ วรรคสี่ ของกฎหมายดังกล่าว ได้กำหนดให้ถือว่าการสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองในลักษณะดังกล่าวเป็นการถูกยุบพรรคการเมือง อันส่งผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่สิ้นสภาพยังไม่สิ้นสุดลง หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง โดยอาศัยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๑๐) การเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นในกรณีดังกล่าวเป็นคนละกรณีกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๐ ที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง และมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๕) ที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง เนื่องจากการเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลังจากที่พรรคการเมืองเดิมซึ่งตนเองเป็นสมาชิกได้สิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองและบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้ถือว่าเป็นการถูกยุบพรรคการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๑๐) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๗) และมาตรา ๙๑ วรรคสี่ เกิดขึ้นภายหลังจากที่การจัดการเลือกตั้งได้เสร็จสิ้นไปแล้ว แตกต่างจากหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๕) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการใช้บังคับกับกรณีที่อยู่ระหว่างการจัดการเลือกตั้งและก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง เมื่อผู้ถูกร้องได้รับการประกาศผลเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว จึงเป็นคนละกรณีกับการจัดทำบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง รวมไปถึงการได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๕) ดังนั้น สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ของผู้ถูกร้องย่อมได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๑๐)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้อง
ไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๑๐) ประกอบมาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๕)

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ